

Science Will Not Come on a White Horse With a Solution

Sheila Jasanoff, a professor of science and technology studies, tells The Nation that we've modeled the progression of the disease, but not the social consequences.

By Nawal Arjini

APRIL 6, 2020

Από την συνέντευξη της Sheila Jasanoff στο περιοδικό The Nation, 6 Απριλίου 2020

<https://www.thenation.com/article/society/sheila-jasanoff-interview-coronavirus/>

Για εμάς που δεν είμαστε επιδημιολόγοι, είναι δύσκολο να αποφασίσουμε ποιον να εμπιστευτούμε. Τα Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων άλλαξαν την επιχειρηματολογία τους σχετικά με τις μάσκες, οι επιστήμονες μπαίνουν σε μάχες στο Twitter, οι πολιτικοί εξαπατούν τους ψηφοφόρους τους. Οι απαντήσεις που έχουν παρασχεθεί μέχρι στιγμής -η διάσωση, τα πρόχειρα νοσοκομειακά κρεβάτια, οι περιορισμοί στις μετακινήσεις και τα ταξίδια, η απαγόρευση μετακίνησης από χώρα σε χώρα πριν από μερικούς μήνες, οι διαταγές για τη χρήση μάσκας στους δρόμους - φαίνονται ανεπαρκείς ή ελλιπείς.

Πρόκειται για μια ρήξη ανάμεσα στην ιατρική, το κοινό και τις πολιτικές επιλογές. Είναι δύσκολο να γνωρίζουμε πώς να σκεφτούμε όταν πρόκειται για τέτοια προβλήματα. Στο σημείο αυτό έρχονται οι μελέτες της Επιστήμης, Τεχνολογίας και Κοινωνίας (STS), οι οποίες ακολουθούν μια διεπιστημονική προσέγγιση με σκοπό να καταλάβουμε με ποιο τρόπο τομείς της γνώσης, που με χαρά εναποθέτουμε στα χέρια των ειδικών επιδρούν στη ζωή μας. Οι μελέτες STS στοχεύουν να αναλύσουν τις ηθικές, νομικές και πολιτικές διαστάσεις της επιστήμης έτσι ώστε «να πάρει τη νόμιμη θέση της μέσα και όχι πάνω από την κοινωνία» (Sheila Jasanoff).

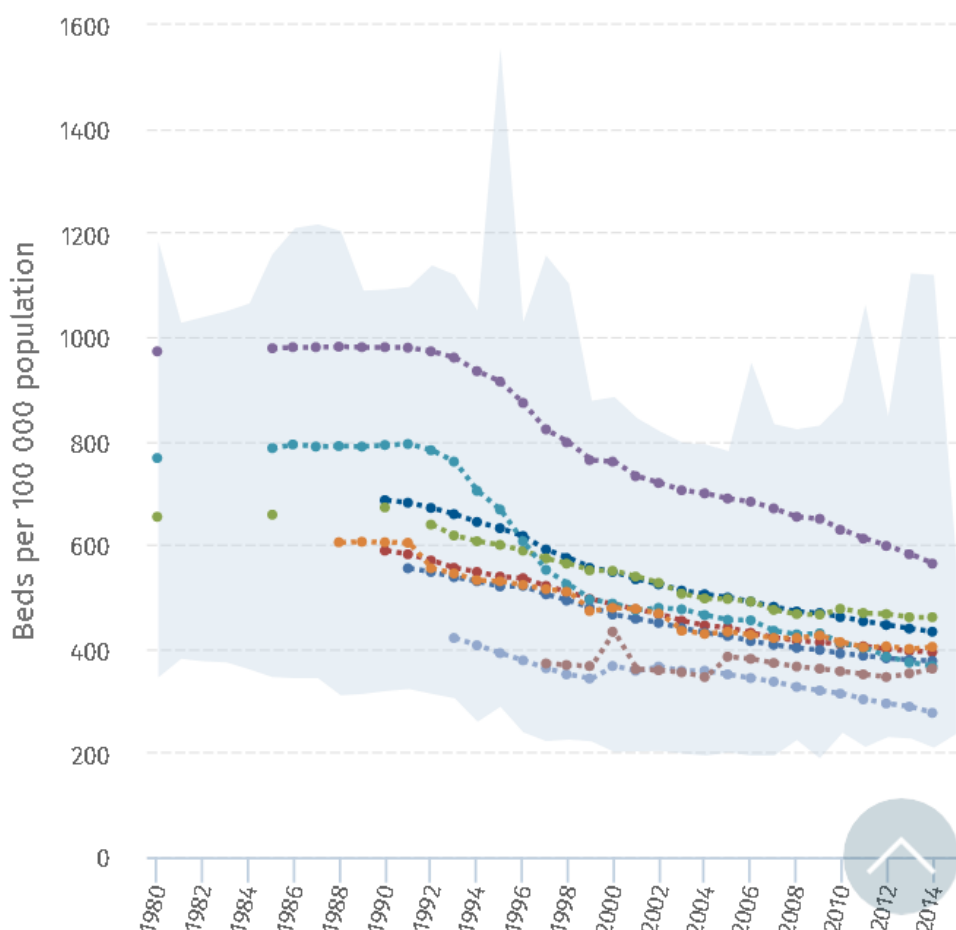
Διαφορετικά συστήματα υγείας

«Αυτό που με εντυπωσιάζει είναι το σημείο, στο οποίο σταματάνε οι εξηγήσεις. Τα ποσοστά θνησιμότητας της Γερμανίας είναι χαμηλότερα σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες που έχουν αντίστοιχα ποσοστά μολυσματικότητας. Τα εκτεταμένα τεστ -όταν άρχισαν να γίνονται και στη έκταση που γίνονται- καθώς και η ανίχνευση επαφών είναι δύο απαντήσεις σχετικά με το γιατί ορισμένες χώρες κατάφεραν να ελέγξουν καλύτερα τους θανάτους τους από άλλες. Αλλά δεν είναι μόνο η ανίχνευση των επαφών αλλά και το τι κάνεις με αυτές τις επαφές. Αυτό το ερώτημα μας πηγαίνει πίσω στο ερώτημα των υποδομών που υπάρχουν για την υγειονομική περίθαλψη, αλλά και της παράδοσης που υπάρχει σε κάθε χώρα σε ότι αφορά την αντιμετώπιση μιας κρίσης που χτυπάει όλο τον πληθυσμό.

Και συνεχίζει η Sheila Jasanoff: «Ένας φίλος μου στην Ολλανδία μου μίλησε για την έλλειψη μονάδων εντατικής θεραπείας. Η Γερμανία έχει έναν από τους υψηλότερους λόγους κρεβατιών εντατικής θεραπείας ανά πολίτη στην Βόρεια Ευρώπη. Η Ολλανδία και η Γερμανία είναι οικονομικά πολύ συγκρίσιμες χώρες, γιατί όμως το ποσοστό των ΜΕΘ στις Κάτω Χώρες είναι μικρότερο από τη Γερμανία;

Η διαίσθησή μου λέει ότι οι Ολλανδοί έχουν μια πολύ πιο αυστηρή ιδέα για το πότε θα πρέπει να χρησιμοποιείται μία ΜΕΘ - δηλαδή, ο κοινωνικός τους ορισμός για το πότε ένας ασθενής *πρέπει* να νοσηλεύεται σε ΜΕΘ φαίνεται να είναι διαφορετικός από αυτόν της Γερμανίας. Τι αξίζει να σωθεί μια ζωή; Πότε δηλώνουμε ότι δεν πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την φροντίδα της ζωής ενός ασθενούς, πότε η νοσηλεία σε ΜΕΘ δεν είναι θέμα διαλογής αλλά λογικής ιατρικής απόφασης; Αυτά είναι διαπολιτισμικά ερωτήματα για τα οποία δεν έχουμε σκεφτεί πραγματικά.»

Ερώτηση: Η παγκόσμια μείωση των κλινών ΜΕΘ σε όλες τις ομάδες χωρών που παρουσιάζονται στο διάγραμμα του ΠΟΥ, δικαιολογείται με την επίκληση πολιτισμικών διαφορών;

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας:

https://gateway.euro.who.int/en/indicators/hfa_478-5060-acute-care-hospital-beds-per-100-000/

Το Παγκόσμιο μοντέλο διαχείρισης του προβλήματος

Έχω εντυπωσιαστεί με το πώς ένα συγκεκριμένο μοντέλο δημόσιας υγείας έγινε ευρέως αποδεκτό σε όλες τις χώρες που μελετάω. Αν κοιτάξετε σε όλη την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, οι περιορισμοί που επιβάλλονται είναι πολύ παρόμοιοι. Οι παραλλαγές είναι σε βαθμούς αυστηρότητας και πώς επιβάλλονται τα μέτρα. Η κεντρική ιδέα είναι ότι πρέπει να ληφθούν έγκαιρα μέτρα και να επιβληθούν δρακόντιοι περιορισμοί. Ότι οι πολίτες πρέπει όχι μόνο να απομονωθούν, αλλά να διατηρήσουν την κοινωνική απόσταση - αυτά τα πράγματα έχουν εξαπλωθεί τόσο γρήγορα όσο η επιδημία. Δεν είχα ακούσει ποτέ για «κοινωνική απόσταση» ως φράση, αλλά τώρα χρησιμοποιείται ως όρος σε ένα ευρύ φάσμα τόπων. Το μοντέλο προφύλαξης της δημόσιας υγείας εξαπλώθηκε ραγδαία και ένας από τους λόγους είναι ότι υπήρχε ήδη. Τα βασικά εργαλεία ήταν ήδη εκεί δηλαδή τα νοσοκομεία, καθώς και η πίστη στα διάφορα ήδη στατιστικών που βλέπουμε καθημερινά.

... Πριν 100 χρόνια κρίθηκε ότι το κράτος έχει το δικαίωμα να κάνει παρεμβάσεις στη δημόσια υγεία, όπως οι υποχρεωτικοί εμβολιασμοί και οι έλεγχοι της υγείας των βρεφών πριν φύγουν από το νοσοκομείο. Όλοι έχουμε μεγαλώσει με αυτό το σύστημα, ακόμα κι αν κάποιος αντιδρούσε σε αυτό. Οι άνθρωποι γνωρίζουν έννοιες όπως η «ανοσία της αγέλης», ακόμη και αν δεν γνωρίζουν το ακριβές περιεχόμενο του όρου. Ξέρουν ότι είναι επικίνδυνο να υπάρχει ένα τμήμα του πληθυσμού που παραμένει απροστάτευτο. Πρόσφατες κρίσεις υγείας όπως το HIV/AIDS έπληξαν την αξιοπιστία του εγχειρήματος της δημόσιας υγείας.

Σε όλο τον δυτικό κόσμο, αλλά και στις περιοχές που εισήχθησαν συστήματα αποικιακής διοίκησης, αυτές οι ιδέες είναι ευρέως αποδεκτές, αρχίζοντας με την πεποίθηση ότι αυτό που λέμε δημόσια υγεία είναι κάτι υπαρκτό, που ξεπερνά την υγεία των μεμονωμένων ατόμων. Σε αυτό έχουμε δώσει μια διεθνή διάσταση, με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Covid και μέσα ενημέρωσης

Ο ΠΟΥ ορίζει είναι επιδημία και τι πανδημία για ολόκληρο τον κόσμο. Έχουμε δημιουργήσει ένα εργαλείο δημόσιας υγείας που γίνεται πιο εξελιγμένο, καλύτερο στο να παρακολουθεί και να καταγράφει. Στην εποχή της επιστήμης των δεδομένων, έχει αποκτήσει πολύ περισσότερη δύναμη υπολογισμού και προβλέψεων. Μία διαφορά ανάμεσα στην τρέχουσα κρίση και άλλες που προηγήθηκαν, συμπεριλαμβανομένου του SARS και MERS, είναι ο αριθμός και η ποικιλία των δημόσιων προβολών του ζητήματος. Σχεδόν κάθε μέρα, εμφανίζονται νέες προβολές στα συνηθισμένα μέσα. Δεν θυμάμαι τέτοια μετάδοση μοντέλων σε οποιαδήποτε άλλη κρίση υγείας που έχω μελετήσει.

Τα μέσα ενημέρωσης παρουσιάζουν το θέμα με οπτικούς όρους. Η «καμπύλη» έχει γίνει μια από αυτές τις καθημερινές φράσεις, όπως και η «κοινωνική

απόσταση», που έχουν μάθει όλοι. Το "Ισιώνοντας την καμπύλη" δείχνει ότι υπάρχει μια οπτική αντίληψη του θέματος. Οι άνθρωποι έχουν κάποια αίσθηση για το πώς θα μοιάζει η καμπύλη αν δεν «ισιώσει». Η προσομοίωση και η οπτικοποίηση είναι δύο πράγματα που δεν υπήρχαν κατά τη διάρκεια της κρίσης του HIV/AIDS. Κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης υπήρξε ευρεία μετάδοση της νόσου, ιδιαίτερα μεταξύ των ομοφυλόφιλων, αλλά δεν υπήρχαν διαγράμματα στα μέσα για το ποια θα ήταν η πιθανή εξάπλωση ή προβλέψεις για το πότε θα κορυφωθεί η μετάδοση. Η ορολογία με την οποία σκεφτόμαστε, βλέπουμε και απεικονίζουμε την κρίση του covid19 είναι πολύ διαφορετική από τις υγειονομικές κρίσεις πριν από 30 ή 40 χρόνια.

Έχει αποδειχθεί ξανά και ξανά ότι η απεικόνιση ενός φαινομένου, έχει πολύ μεγαλύτερη δύναμη από το να λες ποιοι είναι οι αριθμοί. Αν σας πω «τρύπα του όζοντος», φαντάζεστε κάτι που δεν μπορεί να δει το μάτι, αλλά έχετε μια οπτική εντύπωση για το πώς μοιάζει. Όμως, η «τρύπα του όζοντος» δεν έρχεται στο μυαλό μας με χρωματική κωδικοποίηση. Αυτό ήταν κάτι που αποφασίστηκε από τους επιστήμονες για να μεταδώσει μια σαφέστερη αίσθηση του πώς φαίνεται το φαινόμενο. Αυτές είναι τεχνικές που είναι γνωστό ότι είναι τόσο ισχυρές ώστε να επηρεάζουν τον τρόπο που κατανοεί ο κόσμος ένα φαινόμενο.

Αυτό που δεν οπτικοποιείται είναι ένα διαφορετικό σύνολο συνεπειών: Τις συνέπειες που έχουν στην προσωπική ζωή των πολιτών τα μέτρα που επιβάλλουν οι κυβερνήσεις.

Οι συνέπειες των μέτρων προφύλαξης

Όταν η κρίση οδηγείται μέσα στα σπίτια των ανθρώπων, επειδή έχουν κλείσει οι χώροι εργασίας (εργασία από το σπίτι ή κλείσιμο επιχειρήσεων), έχουν κλείσει χώροι δημόσιων συναθροίσεων, όπως εστιατόρια, έχει περιοριστεί η δυνατότητα χρήσης δημόσιων υπηρεσιών τότε αλλάζει η κοινωνική δυναμική που επικρατεί στο εσωτερικό των νοικοκυριών. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι η ισορροπία των φύλων αλλάζει. Πάρτε κάτι εξαιρετικά προσωπικό: Ζω σε μια οικογένεια δύο ατόμων. Όταν είμαι στη δουλειά, ως εργαζόμενη γυναίκα, συνήθως δεν χρειάζεται να μαγειρέψω. Τρώω έξω ή πηγαίνω στο εστιατόριο του Πανεπιστημίου. Τώρα βρίσκομαι στο σπίτι με τον σύντροφό μου και κάποιος από εμάς, και πιθανότατα εγώ, θα πρέπει να ετοιμάσει ενός φαγητό. Αυτό είναι κάτι που δεν έχει μοντελοποιηθεί. Έχουμε μοντελοποιήσει την εξέλιξη της νόσου, αλλά όχι τις κοινωνικές συνέπειες των προληπτικών μέτρων που λαμβάνονται.

Οι ειδικοί της δημόσιας υγείας δεν είναι οι μόνοι που θα πρέπει να έχουν λόγο στην αντιμετώπιση του προβλήματος του κορονοϊού. Οι κοινωνικές επιστήμες έχουν τον δικό τους ρόλο να παίξουν αλλά μέχρι στιγμής δεν τις έχω δει να συμμετέχουν, τουλάχιστον στο βαθμό που έχει εμπλακεί η επιδημιολογία. Μπορεί η επιστήμη της βιολογίας ή της φαρμακολογίας να λύσει το πρόβλημα; Χρειάζεται πολύς χρόνος για να ανακαλυφθεί ένα εμβόλιο

ή μια θεραπεία και στη συνέχεια να αναπτυχθεί σε τέτοιο σημείο που να μπορεί να την εμπιστευθεί κανείς. Ακόμη και αν τα πράγματα κινηθούν πολύ γρήγορα, δεν πρόκειται να έχουμε ένα ικανοποιητικό εμβόλιο, χωρίς παρενέργειες και να μπορεί να παραχθεί σε ευρεία κλίμακα αν δεν περάσουν τουλάχιστον 18 μήνες. Η ιδέα ότι η επιστήμη έρχεται σε ένα άσπρο άλογο, και ότι μόλις εντοπιστεί ένα πρόβλημα, υπάρχει μια διαθέσιμη επιστημονική λύση, είναι ένας αντικατοπτρισμός.

are likely as not to mislead if applied as “truth” to guide human action.² When science is applied to the understanding and guidance of human affairs, its results – while often useful – are contextual, contingent and ephemeral. Weather forecasts, disease diagnoses and economic models, for example, represent – at best – a very weak notion of truth, and are better-understood as heuristics whose effectiveness depends as much on social institutions and human judgment as on scientific truth.³ In total, scientific claims of

Όποτε τα ευρήματα της επιστήμης εφαρμόζονται προκειμένου να καταλάβουμε ή να δράσουμε σε ζητήματα που αφορούν τα προβλήματα των ανθρώπων – παρ’ ότι είναι χρήσιμα- η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από τις γενικότερες συνθήκες, είναι δυνητική και εφήμερη. Οι προβλέψεις του καιρού, η διάγνωση ασθενειών και τα οικονομικά μοντέλα, για παράδειγμα, αναπαριστούν στην καλύτερη περίπτωση μια αδύναμη εκδοχή της αλήθειας, και καλύτερα παίζουν ένα πρακτικό ρόλο για τον εντοπισμό κάποιων λύσεων που η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από κοινωνικούς θεσμούς και την ανθρώπινη κρίση.

Σελ. 304

other, create desired future outcomes. The problem is that the social–natural systems in which science and technology act are unbounded (at least relative to our capacity to understand and to act), so knowledge and consequences radiate and interact in ways that cannot possibly be anticipated.

Το πρόβλημα είναι ότι τα κοινωνικο-φυσικά συστήματα στα οποία εφαρμόζεται η επιστήμη και η τεχνολογία είναι ανοικτά συστήματα, έτσι ώστε οι γνώσεις και οι συνέπειές της αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους με τρόπους που δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Σελ. 305 Sarewitz, Daniel, «The idea of Progress», in Jan Kyrre Berg Olsen, Stig Andur Pedersen and Vincent F. Hendricks (eds) *A Companion to the Philosophy of Technology*, (Chichester: Blackwell Publishing Ltd 2009)

Όταν εμφανίζεται μια επιδημία, ενδιαφερόμαστε περισσότερο για τις επιστήμες που έχουν να κάνουν με την πρόβλεψη, την πρόληψη και τη θεραπεία. Η θεραπεία έχει να κάνει με το μεμονωμένου άτομο και πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι δεν θα προσβληθεί από τη λοίμωξη –αυτή είναι η οδός εμβολιασμού– είτε θα θεραπευθεί από τη λοίμωξη –αυτή είναι η νοσηλεία και οι αναπνευστήρες. Αυτή είναι η κυρίαρχη συζήτηση. Νομίζω ότι θα ήταν χρήσιμο να επισημάνω ότι υπάρχουν επίσης και οι κοινωνικές

επιστήμες που έχουν να κάνουν με το κόστος της πρόληψης ή της θεραπείας και τα θέματα ανισότητας, για παράδειγμα.

Οι ασύμμετρες επιπτώσεις του covid και των μέτρων προφύλαξης

Είναι γνωστό από μελέτες καταστροφών ότι οι επιπτώσεις που έχουν στους ευάλωτους πληθυσμούς είναι πολύ πιο σοβαρές και μακροχρόνιες. Οι πλουσιότεροι μπορεί να έχουν καλύτερη ασφάλιση, ή μπορεί να ζουν σε συνθήκες όπου η κοινωνική απομόνωση είναι ευκολότερο να εφαρμοστεί από ό, τι για άτομα που ζουν σε πολυσύχναστες περιοχές. Ακόμα και εάν ζουν σε πολυσύχναστες περιοχές αναμένεται ότι θα έχουν τους πόρους για να απομακρυνθούν από αυτές.

Αυτές οι λύσεις δεν είναι διαθέσιμες σε άτομα που προέρχονται από τα χαμηλότερα επίπεδα της κοινωνικοοικονομικής κλίμακας. Στο πανεπιστήμιό μου, για παράδειγμα, οι προπτυχιακοί φοιτητές απομακρύνθηκαν με προειδοποίηση μόνο πέντε ημερών. Είναι προφανές ότι το βάρος αυτής της εκκένωσης ήταν διαφορετικό για τους φοιτητές που μπορούσαν αμέσως να αγοράσουν εισιτήριο για να πάνε σπίτι τους από ότι σε εκείνους που δεν μπορούσαν. Χρειάστηκαν κάποιες μέρες για να αναγνωρίσει το πανεπιστήμιο ότι μια εντολή που απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές και η οποία δικαιολογείται για λόγους δημόσιας υγείας, θα είχε πολύ διαφορετικές επιπτώσεις για τον καθένα ανάλογα με την οικονομική του άνεση.

Οι καταστάσεις κινδύνου και τα θέματα της επικοινωνίας σε καταστάσεις κινδύνου, έχουν μελετηθεί εδώ και πολλά χρόνια. Ομοίως έχουν μελετηθεί και τα ζητήματα που αφορούν την κατανόηση της επιστήμης από το ευρύ κοινό, το ερώτημα είναι γιατί, ακόμη και σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης, οι άνθρωποι εξακολουθούν να αγνοούν κάτι που είναι καλά εδραιωμένο. Αυτό δεν οφείλεται στην υποτιθέμενη βραδυπορία των πολιτικών θεσμών που δεν «προλαβαίνουν» τις σχετικές επιστήμες που προχωρούν πιο γρήγορα. Φαίνεται ότι τα θεσμικά όργανα πολιτικής δεν είναι τόσο επιδεκτικά σε ορισμένα είδη γνώσεων. Ένα είδος γνώσης στο οποίο τα θεσμικά όργανα πολιτικής δεν είναι ιδιαίτερα καλά έχει να κάνει με την αλληλεπίδραση της δημοκρατίας με τις πολιτικές που ακολουθούνται. Έχει αποδειχθεί επανειλημμένα ότι οι άνθρωποι είναι έτοιμοι να αποδεχτούν, να εμπιστευθούν και να συμμορφωθούν με οδηγίες όταν κατανοούν την αιτιολόγησή τους, εάν δηλαδή υπάρχει κάποιος βαθμός διαφάνειας, εάν δηλαδή υπάρχει συμμετοχή. Αποφάσεις που θεωρούνται απομακρυσμένες, αυταρχικές, ανεξήγητες δεν γίνονται δεκτές.

Αυτό είναι κάτι γνωστό εδώ και δεκαετίες, και όμως οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων δεν βλέπουν την αξία της συμμετοχής των ίδιων των ανθρώπων που θα επηρεαστούν από τις αποφάσεις. Οδηγούνται από το επείγον, από μια ανάγκη να κάνουν κάτι. Δεν έχουν τα πιο κοινωνικά ευαίσθητα άτομα για να εφαρμόζουν τις πολιτικές τους και δεν έχουν τους καλύτερους συμβούλους για το πώς επικοινωνήσουν με τους πολίτες. Τα διάφορα μέτρα που

λαμβάνονται δεν χαρακτηρίζονται από αυτοσυνέπεια, ούτε λαμβάνουν υπόψη τους την φωνή των πολιτών ή δεν ανταποκρίνονται και σε αυτά ακόμα τα χαρακτηριστικά που οφείλουν να έχουν οι προτάσεις των ειδικών. Πώς γίνεται οι αρμόδιοι να λένε τη μια βδομάδα ότι δεν χρειάζονται μάσκες και την επόμενη ότι είναι απαραίτητες; Αυτό δεν είναι θέμα πολιτικής που προσπαθεί να ανακτήσει το χαμένο έδαφος, αλλά θέμα μιας εξουσίας που δεν θέλει να κάνει τους μηχανισμούς της διαφανείς στη δημόσια κριτική.

Οι ειδικοί δεν θα μας πουν τι να κάνουμε

Το να επικαλείται κανείς απλά την πίστη στους ειδικούς είναι εξίσου αβάσιμη με την πίστη στους αγγέλους. Δεν πρέπει ποτέ να εμπιστευόμαστε κάποιους ανθρώπους επειδή λένε ότι είναι ειδικοί. Πρέπει πάντα να ρωτάμε σε ποια βάση έγιναν ειδικοί. Η κρίση του κορονοϊού, είναι μια κρίση που όλοι πρέπει να βοηθήσουν. Ο καθένας πρέπει να συνεισφέρει τη δική του γνώση και να συνδιαλέγεται με άλλους ανθρώπους που θα αμφισβητήσουν τη γνώση του. Κανείς από εμάς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι κατέχει την απόλυτη αλήθεια. Θα πρέπει να αποφασίζουμε πώς θα συγκεραστούν οι διαθέσιμες γνώσεις απέναντι σε κάτι που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μία καταστροφή πρωτοφανών διαστάσεων.

Η επιστήμη έχει γίνει τόσο ισχυρή, επειδή έχει υιοθετήσει την ιδέα της αξιολόγησης από ομοτίμους peer review. Δεν εμπιστεύεται ένα άτομο, εμπιστεύεστε την κρίση του, επειδή έχει περάσει την δοκιμασία της αμφισβήτησης από άλλους ομοτίμους. Η σύγχρονη επιστήμη έχει μάθει να κάνει καλά την αξιολόγηση από ομοτίμους όταν αυτή λειτουργεί μέσα σε μια στενή ακαδημαϊκή κοινότητα. Η αξιολόγηση από ομοτίμους δεν τα πηγαίνει το ίδιο καλά όταν έχει να αντιμετωπίσει προβλήματα που εμπλέκουν διαφορετικά σώματα γνώσεων. Κάποιος που καταλαβαίνει τη δυναμική του τι συμβαίνει μέσα σε μια οικογένεια που είναι απομονωμένη βδομάδα τη βδομάδα δεν πρόκειται να πει πάρα πολλά πράγματα για το πώς δρα ένας ιός μέσα στο σώμα ή πόσο γρήγορα εξαπλώνεται στην περίπτωση που οι άνθρωποι δεν δέχονται να απομονωθούν ο ένας από τον άλλο.

Είναι μια πολύ κρίσιμη στιγμή να κοιτάξουμε σε άλλες κοινωνίες. Οι βασικές αρχές που αναδεικνύονται από την έρευνά μου έχουν να κάνουν με το ποιος νοιάζεται για ποιον και πώς. Στην περίπτωση μια κυβέρνησης ποια είναι τα θέματα τα οποία αφήνουν οι πολίτες στα χέρια της για να τα διαχειριστεί; Δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι οι χώρες που φαίνεται να έχουν «πάει καλά» με την παρούσα κρίση είναι οι χώρες που έχουν πιο ανεπτυγμένες υποδομές σε ότι αφορά την φροντίδα της κοινωνίας στο σύνολό της. Μια πολύ συγκεντρωτική διοίκηση έχει μεγάλα κόστη, αλλά εξίσου μεγάλα είναι τα

κόστη στην περίπτωση μιας υπερβολικά ατομιστικής κοινωνίας και μιας εξαιρετικά αποκεντρωμένης διοίκησης.

Τείνουμε να μεταβιβάσουμε το κοινωνικό κόστος, το βάρος της φροντίδας των μελών της κοινωνίας, στον καθένα ξεχωριστά. Η Αμερική είναι μια ατομικιστική κοινωνία, αλλά έχουμε ήδη προχωρήσει προς μια κατεύθυνση που όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες γίνονται αντικείμενα προς κατανάλωση και ως εκ τούτου η ευθύνη για αυτά τα αγαθά επαφίεται όλο και περισσότερο στα άτομα. Τώρα έχουμε μια κρίση που πλήττει όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες ταυτόχρονα και έχουμε πολύ λίγο χρόνο να ανταποκριθούμε, ενώ έχουμε ήδη αναλάβει μεγάλο μέρος της ευθύνης. Εμείς αποφασίζουμε, και εδώ είναι ο κανόνας, αλλά είναι προσωπική σας ευθύνη να υπακούσετε.

Δεν υπάρχει το δέον ενδιαφέρον για το κόστος που έχουν τα μέτρα στο κάθε άτομο, δηλαδή για το κοινωνικό κόστος που έχουν οι αποφάσεις. Μια φοιτήτρια μου έγραψε ότι επέστρεψε στο σπίτι της γνωρίζοντας ότι θα μπορούσε να είναι πηγή κινδύνου για τους γονείς της. Έχει ευθύνη το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ όταν στέλνει μια φοιτήτρια, που θα μπορούσε να είναι ένας ασυμπτωματικός φορέας, σε ένα σπίτι με ηλικιωμένους γονείς όταν της δίνει την εντολή να αποχωρήσει από την φοιτητική εστία σε 5 ημέρες; Αυτά είναι θέματα που δεν έχουμε συζητήσει.

Θα ήθελα να δω μια κοινωνία που θα βγει από αυτήν την περίοδο της κρίσης με αυξημένη κατανόηση του τι σημαίνει να εξατομικεύεις πράγματα που κάποτε θεωρούνταν συλλογικά και κοινωνικά. Ίσως το σοκ της πανδημίας να κάνει τους ανθρώπους να καθίσουν και να πουν: «Όλα πρέπει να έχουν τα όριά τους και δεν μπορούμε να διαλύσουμε αυτό που ήταν δημόσιο και συλλογικό σε ατομικές και μοναχικές ευθύνες χωρίς να πληρώσουμε για αυτό». Οι πολιτικές μου προτιμήσεις τίθενται με μια κοινωνία στην οποία η αλληλεγγύη θα έχει μεγαλύτερη αξία, στην οποία θα υπάρχουν περισσότερες υποδομές στη διάθεση όλων, όπου στο ενδεχόμενο μιας κρίσης δεν θα χρειάζεται να βασιστούμε μόνο στην εξυπνάδα μας αλλά θα έχουμε αρκετή γη, σπόρους, νερό και λίπασμα για να δημιουργήσουμε έναν δικό μας κήπο νίκης.